

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4417).

Sagen sættes til Forhandling.

Vanggaard: Det foreliggende Lovforslag om en endelig Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord gaar ud paa, at der i den indre Dæmning over Kanalen ved Hvide Sande skal anlægges en Reguleringsluse og en Skibsfartssluse, at der skal brydes en Gennemsejlingsaabning i de sammenbyggede Moler i Kanalen, og at Udløbet ved Gødelen skal afdæmnes. Endvidere bemyndiges Ministeren for offentlige Arbejder til at tilvejebringe Anlægspladser for Baade ved Nymindegab i Forbindelse med et Troljespor over Klittangen, i Ringkøbing Fjord Nord for Ringkøbing Havn med Sporforbindelse til Ringkøbing Statsbanestation, og i Kanalen ved Hvide Sande, samt til at lade opføre et Bolværk i Vandbygningsvæsenets Havn Nord for Hvide Sande Kanalen og at anbringe Fyrlanterner ved Aabningen i Molerne i Kanalen.

Dette Lovforslag er i alt væsentligt enslydende med det, der tre Gange tidligere har været fremsat i dette høje Ting. Der er dog ikke medtaget saa mange Anlæg i selve Fjorden; Vestkysthavnekommissionen havde foreslaaet en Del Anlæg til Gunst for Fiskeriet, Basis for Fiskeriet, Uddybning af Rønder og Sejløb ind til forskellige Fiskepladser, men dette er udeladt her.

Det foreslaas endvidere, at Ringkøbing Kommune skal erstatte Statskassen 5 pCt. og Ejerne af de interesserede Arealer erstatte 25 pCt. af de til Foranstaltningernes Gennemførelse nødvendige Midler. Udgiften kommer altsaa ikke til alene at hvile paa Statskassen. I de tidligere Love var Udgifterne kalkuleret til 2 140 000 Kr., men det var efter 1914-Priser, og man mener nu, at der maa lægges 150 pCt. til, saaledes at den anslaaede Udgift bliver 5 370 000 Kr.

Som det sikkert er de fleste ærede Medlemmer bekendt, vedtog Rigsdagen i 1914 midlertidigt at lukke Udløbet ved Hvide Sande og midlertidigt at aabne et Udløb ved Gødelen, og endvidere vedtoges det ved samme Lejlighed at nedsætte en Kommission, som skulde fremkomme med Forslag til en endelig Ordning af Afløbsforhol-

dene ved Ringkøbing Fjord. Denne Kommission fik Professor i Vandbygningsvæsenet ved Polyteknisk Læreanstalt Schönweller til Formand, og til Medlemmer fik den Ingeniør under Vandbygningsvæsenet Poulsen i Lemvig, Ingeniør Claudi Westh fra Hedeselskabet, Statskonsulent K. Hansen og Fiskeridirektør Mortensen. Kommissionen afgav den 21. December 1915 en Betænkning om en endelig Ordning af Afløbsforholdene. Denne Betænkning var aldeles enstemmig, og i Overensstemmelse med den blev der fremsat et Lovforslag her paa Rigsdagen. Det blev fremsat i tre paa hinanden følgende Samlinger fra 1915 til 1918, og som jeg har bemærket, indeholdt det i alt væsentligt det samme som det Lovforslag, vi i Dag staar overfor. Imidlertid blev ingen af disse Lovforslag gennemført. Det kan dog sikkert siges, at de ikke mødte nogen egentlig eller stærk Uvillie her i Tinget, men det kan jo ikke nægtes, at det nyaabnede Udløb ved Gødelen en Tid fungerede, om ikke tilfredsstillende, saa dog i alt Fald saa nogenlunde, og sidste Gang Sagen var til Behandling herinde, blev dette netop fremført til Støtte for ikke at foretage noget i Øjeblikket. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske oplæse nogle Bemærkninger af et Andragende, som blev indsendt af Beboerne ved den sydlige Del af Ringkøbing Fjord til Regering og Rigsdag i 1917. Den paagældende Passus lød saaledes: „Det nye Udløb ved Gødelen, der ikke har været støttet ved Sandpumpning eller paa nogen som helst anden Maade, og som trods alle Spaadomme herom ikke er vandret mod Syd, har saaledes i flere Henseender virket langt over Forventning og derved paa en Maade kuldkastet de af den højtærede Kommission af 1. September 1914 opstillede Beregninger, baade hvad angaar Vandstandsforholdene og Afgrødeværdierne.“ Og længere nede i Andragendet hedder det: „Da Forholdene saaledes i enhver Henseende synes at tale til Gunst for Gødel Kanalen, havde vi haabet, at man i hvert Fald vilde have bibeholdt en passende Forsøgstid, hvor der kunde indvindes sikre Erfaringer for Kanalens Brugbarhed, inden der skrides til nye Millionforetagender ved Hvide Sande, og vi havde saa meget sikrere ventet en saadan Prøvetid, som Hvide Sande-Forsøget strakte sig over 4—5 Aar med Millionudgifter for Staten, medens Forsøgstiden med Gødel Kanalen synes at kunne forløbe uden en Øres Udgift.“ Saaledes stod der den Gang i et Andragende fra Beboerne ved den sydlige Del af Ringkøbing Fjord, og det